

‘โซลาร์โกลด์’ แนวโน้มพัฒนาพลังงานสะอาด

หนึ่ง ในพลังงานสะอาดที่จะมาช่วยกอบกู้โลกใบนี้ ให้ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ก็คือ พลังแสงอาทิตย์ จากที่ใช้ประโยชน์ผ่านวิถีชีวิตที่สืบทอด แสงแดดอันร้อนแรงยังเป็นพลังงานที่นำมาแปรเปลี่ยนให้เป็นพลังงานไฟฟ้าได้แบบฟรี ๆ อีกด้วย ทว่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จะมาทำหน้าที่กลับเป็นอุปสรรคหลัก ไม่เพียงเท่านั้นสำหรับประเทศไทยที่มีผู้อยู่ยังมีข้อจำกัด ผู้ที่ประสงค์จะติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคายังคงขาดแหล่งข้อมูลในการพัฒนาโครงการด้านพลังงานแสงอาทิตย์

นั่นจึงทำให้เป็นที่มาของการจัดทำ “คู่มือแนวทางการพัฒนาและการลงทุนระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์” โดยองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของ

สหรัฐอเมริกา (USAID) และองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ร่วมกันจัดทำขึ้น และส่งมอบให้กับกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สมาคมอุตสาหกรรมแสงอาทิตย์ไทย และหน่วยงานต่าง ๆ จากภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาของภาคพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณแสงแดดที่มีค่าความเข้มสูง ประกอบกับความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีความเหมาะสมที่จะใช้พลังงานแสงอาทิตย์ หลายปีก่อนต้นทุนพลังงานแสงอาทิตย์ยังมีราคาแพงเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนพลังงานฟอสซิล แต่วันนี้พบว่าต้นทุนพลังงานแสงอาทิตย์สามารถแข่งขันได้กับต้นทุนพลังงานฟอสซิล ซึ่งในหลายประเทศได้ลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้เอง โดยไม่ต้องมีมาตรการสนับสนุนใด ๆ จากภาครัฐอีกต่อไป

“พลังงานหมุนเวียนเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคเอเชีย โดยประเทศไทยเป็นผู้นำในการพัฒนาโครงการผลิตพลังงานหมุนเวียนในระดับภูมิภาค ซึ่งทาง USAID และ GIZ ได้ร่วมกันสนับสนุนภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงการพลังงานหมุนเวียนในประเทศไทย เราหวังว่าเครื่องมือต่าง ๆ ในคู่มือที่จัดทำขึ้นนี้จะช่วยลดปัญหา ข้อสงสัย และอุปสรรคในการลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา และช่วยให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานแสงอาทิตย์มากขึ้นในประเทศไทย ตลอด

จนสามารถนำไปต่อยอดขยายผลในประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคต่อไป” แองเจลา ฮอกก์ ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งภูมิภาคจาก USAID ระบุ

ด้าน ทิม มาห์เลอร์ ผู้อำนวยการโครงการ GIZ กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลก GIZ เลือกไทยเพราะมีความพยายามในการแก้ปัญหาโลกร้อนอย่างจริงจัง ซึ่งโซลาร์เทคโนโลยีก็เป็นหนึ่งในทางเลือกของพลังงานสะอาดวันนี้ จึงมีผู้สนใจร่วมลงทุนมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะปัจจุบันโซลาร์เซลล์มีราคาถูกลง แต่กระนั้นการลงทุนก็ยังคงค่อนข้างสูงจึงจำเป็นต้องมีทางเลือกในรูปแบบของการร่วมลงทุนอยู่ด้วย นอกเหนือจากการลงทุนด้วยตนเองทั้งหมด

“ราคาแผงโซลาร์ลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 จากเดิม 3 ดอลลาร์ต่อวัตต์ ปัจจุบันต้นทุนไม่ถึง 1 ดอลลาร์ต่อวัตต์ โดย

สหรัฐอเมริกา (USAID) และองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ร่วมกันจัดทำขึ้น และส่งมอบให้กับกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สมาคมอุตสาหกรรมแสงอาทิตย์ไทย และหน่วยงานต่าง ๆ จากภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาของภาคพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณแสงแดดที่มีค่าความเข้มสูง ประกอบกับความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีความเหมาะสมที่จะใช้พลังงานแสงอาทิตย์ หลายปีก่อนต้นทุนพลังงานแสงอาทิตย์ยังมีราคาแพงเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนพลังงานฟอสซิล แต่วันนี้พบว่าต้นทุนพลังงานแสงอาทิตย์สามารถแข่งขันได้กับต้นทุนพลังงานฟอสซิล ซึ่งในหลายประเทศได้ลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อใช้เอง โดยไม่ต้องมีมาตรการสนับสนุนใด ๆ จากภาครัฐอีกต่อไป

“พลังงานหมุนเวียนเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคเอเชีย โดยประเทศไทยเป็นผู้นำในการพัฒนาโครงการผลิตพลังงานหมุนเวียนในระดับภูมิภาค ซึ่งทาง USAID และ GIZ ได้ร่วมกันสนับสนุนภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงการพลังงานหมุนเวียนในประเทศไทย เราหวังว่าเครื่องมือต่าง ๆ ในคู่มือที่จัดทำขึ้นนี้จะช่วยลดปัญหา ข้อสงสัย และอุปสรรคในการลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา และช่วยให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานแสงอาทิตย์มากขึ้นในประเทศไทย ตลอด

รัฐบาลวางแผนไว้ว่าในปี พ.ศ. 2579 จะต้องมีการใช้พลังงานทดแทนร้อยละ 30 ทั่วประเทศ ซึ่งนโยบายโซลาร์รูฟท็อปนี้เปิดโอกาสให้มีการติดตั้งได้ไม่จำกัด แต่เรื่องการจ่ายไฟคืนเข้าสู่ระบบยังต้องมีการเก็บสถิติและศึกษาเพิ่มเติมจากสถานการณ์จริงว่ามีผลกระทบต่อระบบหรือไม่ พื้นที่ที่มีศักยภาพมากที่สุดคือเขตภาคอีสาน นอกจากนี้ยังมีลพบุรีและสุพรรณบุรี เฉลี่ยอยู่ที่ 18 เมกกะวัตต์ต่อคร.ม.ต่อวัน” ปฐมาภรณ์ พูลเกษม สำนักงานพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ระบุ

ด้าน ภูวดล สุนทรวิภาต ผู้แทนจากสมาคมอุตสาหกรรมแสงอาทิตย์ไทย กล่าวว่า อุปสรรคการติดตั้งระบบโซลาร์รูฟท็อปนั้น การลงทุนเองทั้งหมดอาจไม่เป็นปัญหา แต่สำหรับการเช่าซื้อแบบสัญญาซื้อขายไฟฟ้าที่จะต้องมีการมีบริษัทซึ่งเป็นผู้ลงทุนมาเกี่ยวข้อง ความชัดเจนของข้อกำหนดหลายส่วนทำให้โครงการไม่เกิด นอกจากนี้การติดตั้งโซลาร์รูฟของบ้านเรือนนั้น หาก

จะส่งไฟย้อนเข้าสู่ระบบยังมีข้อจำกัดเช่นกัน เพราะแต่ละหม้อแปลงจะจำกัดอยู่ที่ 15% หากเต็มแล้วในบริเวณเดียวกันที่ใช้หม้อแปลงร่วมกันก็จะไม่สามารถติดตั้งโซลาร์รูฟเพิ่มได้อีก ดังนั้นเมื่อติดตั้งแล้วไม่กินทุนจึงไม่ได้รับความสนใจ

ช่วงหลายปีที่ผ่านมา เจ้าของอาคารพาณิชย์กรรมและโรงงานอุตสาหกรรมได้เริ่มมีการลงทุนติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาเพื่อใช้ภายในอาคารของตนเอง อาทิ บริษัท สตาร์ (ประเทศไทย) จำกัด ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง 1 เมกะวัตต์ บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง 16 เมกะวัตต์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง 15 เมกะวัตต์ ซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน (ค่าไฟฟ้าที่ลดได้) ซึ่งเป็นการใช้พลังงานสะอาด และช่วยลดผลกระทบต่อ

เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย

“จากการทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้บริโภคหรือผู้ใช้ไฟฟ้า ผู้พัฒนาโครงการ และนักลงทุนในตลาดพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศไทย ทำให้ GIZ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการกระตุ้นตลาดพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา โดย GIZ ได้ร่วมมือกับ USAID จัดทำคู่มือแนวทางในการพัฒนาโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา ซึ่งนำเสนอขั้นตอนแต่ละขั้นแบบง่าย ๆ ในการที่จะลงทุนและพัฒนาโครงการฯ โดยเรามีเป้าหมายว่าคู่มือนี้จะทำหน้าที่เป็นคู่มือต้นแบบของแนวทางประกอบการพัฒนาโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศไทย และสามารถนำเสนอรูปแบบการพัฒนาโครงการที่มีศักยภาพ ซึ่งสามารถเปิดตลาดใหม่ของพลังงานแสงอาทิตย์ได้ในอนาคต” โทมัส โครเมทซ์ก้า ผู้อำนวยการแผนการพลังงาน GIZ ประเทศไทย กล่าว

ส่วนแบ่งการตลาดพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับการผลิตพลังงานกำลังเติบโตอย่างรวดเร็วและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมต่างผลักดันการพัฒนามากขึ้น ปัจจุบันพลังงานแสงอาทิตย์กลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันและเป็นผู้นำทางสู่อุตสาหกรรมด้านพลังงานสะอาดของประเทศไทย

“ตอนนี้เรากำลังใช้ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ตอนนี้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์คุ้มค่าแล้วกับการลงทุน” ไพรัตน์ เอื้อชูยศ ประธานกรรมการบริษัท สตาร์ (ประเทศไทย) จำกัดและรองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ระบุ.

article@dailynews.co.th